

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Czaplinek na 2011 rok

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie samorządu gminy, który na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskał kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społeczności lokalnej. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować zjawisko alkoholizmu.

Alkoholizm, to choroba, która rozwija się latami, niepostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, ale dotyczą one wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

Alkohol wywiera działanie na każdego pijącego, zwłaszcza zaś na człowieka w okresie rozwoju i wzrostu. Alkoholizm powoduje wiele cierpień psychicznych i fizycznych, a tym samym przyczynia się do wzrostu śmiertelności i obniżenia zdrowotności społecznej. W rodzinach alkoholików częściej niż w innych rodzą się dzieci z padaczką i niedorozwojem umysłowym.

Nadużywanie alkoholu obniża zdolność do pracy, a tym samym wartość oraz poziom produkcji. Alkoholik wskutek niedbalstwa i nieostrożności doprowadza do nieszczęśliwych wypadków. Wzrost agresywności wywołanej przez alkohol uniemożliwia każdą pracę w grupie, powodując konflikty i zaczepki. Wypadki komunikacyjne na drogach publicznych spowodowane są w większości przypadków przez alkohol. Co chwilę pijani ludzie siadają za kierownicę i nie mogąc realistycznie myśleć powodują częste wypadki drogowe. Nierzadkie potrącenia pieszych, w tym wielu dzieci, mają miejsce w skutek pijanych kierowców. Wyczyny chuligańskie, zakłócenia spokoju publicznego, bójki najczęściej spowodowane są nadużywaniem alkoholu. Degradacja psychiczna na tle alkoholizmu prowadzi do zaniku poczucia etycznego i moralnego, co odbija się na rodzinie alkoholika. W większości przypadków osoby uzależnione często wywołują awantury, znęcają się fizycznie i psychicznie nad rodziną, deprawują własne potomstwo.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r (tj. Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zmianami) stanowi, że prowadzenie działalności związanej z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalany corocznie przez Radę Gminy Czaplinek.

Program ten jest kontynuacją zadań zawartych w dotychczas przyjętych przez Radę Gminy programach, poszerzony o zdobyte doświadczenia podczas dotychczasowych działań.

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych na 2011 r. podobnie jak w latach ubiegłych jest inicjowanie i prowadzenie działań, które przyczynią się do zapobiegania powstawaniu nowych problemów uzależnień, zmniejszenia rozmiarów tych, które aktualnie występują i zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Przewidziane w programie zadania realizowane będą we współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi i wszelkimi innymi zainteresowanymi w osiągnięciu celów programu.

Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- 1) Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla współuzależnionych:
 - a) rozmowy indywidualne z pacjentami,
 - b) terapia indywidualna i grupowa,
 - c) kierowanie do poradni specjalistycznych oraz na stacjonarne oddziały terapii uzależnień (Stanomino, WOTUiW „patronka” Filia Szczecinek),
 - d) przyjmowanie i kierowanie do sądu wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego,
 - e) opłacanie kosztów dokonywania badań i sporządzania opinii przez biegłych, psychologa i lekarza psychiatrę w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wobec osób zgłoszonych do GKPiRPA, w celu zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - f) zatrudnienie na umowy zlecenia terapeutów posiadających kwalifikacje zarówno do pracy z uzależnionymi i współuzależnionymi członkami rodzin,
- 2) Tworzenie grup wsparcia dla osób trzeźwiejących,
- 3) Tworzenie grup wsparcia dla osób współuzależnionych,
- 4) Prowadzenie punktu informacyjno – konsultacyjnego GKPiRPA,
- 5) Szerokie informowanie społeczeństwa o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych,
- 6) Wspomaganie ruchów samopomocowych (AA, AL.- Anon, grup zadaniowych).

Termin realizacji:

Zadanie realizowane cały rok.

Realizatorzy:

- a) terapeuci,
- b) członkowie GKPiRPA,
- c) członkowie grup trzeźwościowych,

- d) członkowie stowarzyszeń abstynenckich,
- e) MGOPS.

II. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe.

- 1) Działania interwencyjne i wspierające ofiary przemocy w rodzinie,
 - a) utworzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego pomocy w rodzinie,
 - b) pomaganie rodzinom w sytuacji kryzysowej,
 - c) udzielanie pomocy wszystkim podmiotom – stowarzyszeniom, instytucjom i osobom zajmującym się pomocą w rodzinie w sytuacji kryzysowej,
 - d) prowadzenie działalności informacyjnej i profilaktycznej wobec dzieci i młodzieży,
 - e) udzielanie telefoniczne konsultacji, porad na temat radzenia sobie w sytuacji kryzysowej,
 - f) nawiązywanie współpracy z podmiotami zainteresowanymi w organizowaniu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
 - g) interwencja wobec przemocy,
 - h) edukacja publiczna – ulotki, broszury, informacje.
 - i) współpraca i współdziałanie z Gminnym Interdyscyplinarnym Zespołem ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji:

Cały rok, w zależności od potrzeb.

Realizatorzy:

- a) straż miejska,
- b) policja,
- c) kuratorzy sądowi,
- d) lekarze rodzinni,
- e) MGOPS,
- f) pedagodzy szkolni,
- g) pielęgniarki środowiskowe,
- h) prawnik.

III. Prowadzenie zajęć profilaktycznej działalności informacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Tworzenie oferty organizowania zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży:

- a) spotkania z dziećmi (pogadanki, prelekcje),
- b) organizowanie konkursów w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych na tematy uzależnień (konkursy wiedzy, plastyczne, literackie, konkursy prewencyjne),
- c) organizowanie i prowadzenie w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców (Noe, Korekta), koncertów, spektakli teatralnych, filmy,
- d) prowadzenie zajęć sportowych, sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży (z dożywianiem),
- e) organizacja wypoczynku letniego, ferie (wyjazdów, półkolonii) dla dzieci z terenu Gminy,
- f) prowadzenie zajęć w świetlicy środowiskowej dla dzieci z grupy ryzyka,
- g) działalność informacyjna realizowana przez zakup materiałów edukacyjnych,

- h) organizowanie cyklu zajęć sportowo- profilaktycznych dla dzieci z terenów wiejskich,
- i) finansowanie przejazdów na baseny,
- j) organizowanie projekcji filmowych w świetlicach wiejskich i w Czaplineckim Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji,
- k) zlecenie organizowania imprez choinkowych dla dzieci z terenu Gminy Czaplinek, oraz finansowanie dowozu dzieci w ramach tego zadania.

2. Krzewienie kultury trzeźwości w środowiskach lokalnych przez organizowanie wypoczynku czynnego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin:

- a) zajęcia sportowe, turystyczne, rekreacyjne, artystyczne w szkołach, na osiedlach, na terenie sołectw, w świetlicach wiejskich, na placach zabaw i boiskach sportowych, w świetlicach (z dożywieniem),
- b) imprezy rodzinne: wspólne zabawy, Dzień Dziecka, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Mamy, majówki, rajdy rowerowe, biwaki (z dożywieniem).

Termin realizacji:

Zadanie realizowane cały rok.

Realizatorzy:

- a) straż miejska,
- b) policja,
- c) grupy wsparcia,
- d) lekarze rodzinni,
- e) MGOPS,
- f) nauczyciele,
- g) pedagodzy szkolni,
- h) sołtysi,
- i) stowarzyszenia,
- j) trenerzy,
- k) wychowawcy świetlicy,
- l) instytucje kultury (CZOKSiR, Gminna Biblioteka Publiczna).

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu,
- 2) wspieranie działalności Stowarzyszeń Klubów Abstynenckich i Grup Trzeźwościowych, organizowanie mityngów, udział w pielgrzymkach trzeźwościowych, spotkania trzeźwiejących alkoholików z sympatykami ruchu trzeźwościowego, utrzymywanie kontaktów i wymiana doświadczeń,
- 3) współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, grupami trzeźwościami i osobami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 4) szkolenie kadr dla realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób realizujących szkolne programy profilaktyczne, zajęcia w świetlicach szkolnych i wiejskich, pielęgniarek higieny szkolnej.

Termin realizacji:

Zadanie realizowane cały rok.

Realizatorzy:

- a) Gmina Czaplinek,
- b) Grupy trzeźwościowe,
- c) MGOPS,
- d) Stowarzyszenia.

V. Wspieranie reintegracji społecznej.

1) Dofinansowanie projektów dotyczących zatrudnienia socjalnego dla osób trzeźwiejących.

Termin realizacji:

Cały rok (jeżeli taki projekt się pojawi).

Realizatorzy:

- a) Gmina Czaplinek,
- b) Kluby AA,
- c) MGOPS.

VI. Działalność Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych w zakresie realizowania zadania dotyczącego podejmowania działań motywujących, zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego oraz podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 14 ust.2a, oraz w art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości o przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi spożywanie alkoholu zgłoszonymi przez środowisko, Komisariat Policji, instytucje i organizacje społeczne,
- b) umożliwienie leczenia osób uzależnionych od alkoholu w Ośrodku Leczenia Uzależnień w Stanominie oraz filii WOTUiW w Szczecinku ,
- c) kierowanie na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- d) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych,
- e) rozmowy z uzależnionym od alkoholu w środowisku domowym,
- f) kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- g) edukacja sprzedawców w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- h) kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków określonych w zezwoleniu jak i przestrzegania przepisów ustawy,
- i) kontrola zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie miasta i gminy,
- j) zgłaszanie wniosków o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,

- k) współdziałanie z Komisariatem Policji, Przychodniami lekarskimi, Miejsko–Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami, kuratorami społecznymi i zawodowymi, klubami abstynenta, grupami wsparcia, grupami współuzależnionych.

2) Zadania Przewodniczącego GKPiRPA:

- a) nadzór nad realizacją zadań wynikających z regulaminu GKPiRPA,
- b) działania na rzecz tworzenia i wzmacniania lokalnej koalicji trzeźwościowej, szukanie poparcia na rzecz zmniejszenia rozmiarów problemów alkoholowych,
- c) współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- d) udział w naradach, szkoleniach organizowanych przez pełnomocnika wojewody i innych,
- e) udział w posiedzeniach gminnych komisji.

3) Zadania Koordynatora ds. prowadzenia dokumentacji GKPiRPA:

- a) przyjmowanie zgłoszeń o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
- b) przygotowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, projektu preliminarza na jego wykonanie oraz sprawozdania z jego realizacji i przedłożenie ich Burmistrzowi,
- c) zawiadamianie osób nadużywających alkohol o terminie posiedzenia Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których stawiennictwo wzywanego jest obowiązkowe,
- d) sporządzanie dokumentacji do badań wykonywanych przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- e) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego,
- f) udzielanie instytucjom sądowym pisemnych informacji o osobie uzależnionej w przypadku, której toczy się postępowanie sądowe,
- g) zawieranie umów z biegłymi sądowymi i terapeutami,
- h) zlecanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków określonych w zezwoleniu, jak i przestrzegania przepisów ustawy,
- i) realizacja i wprowadzanie nowych zadań zgodnych z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- j) udział w szkoleniach doskonalących, służących podnoszeniu kwalifikacji i wzrostowi kompetencji w dziedzinie organizacji prowadzenia pracy profilaktycznej, dotyczącej metod rozwiązywania problemów alkoholowych,
- k) nadzorowanie prac związanych z opracowaniem i realizacją budżetu GKPiRPA.

4. Zasady wynagradzania członków Gminnej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) ustala się miesięczne wynagrodzenie dla Przewodniczącego Komisji w wysokości 600 zł brutto,
- b) ustala się wynagrodzenie dla pozostałych członków Komisji w wysokości 120 zł brutto za każde posiedzenie.

Termin realizacji:

Zadanie realizowane cały rok.

Realizatorzy:

a) GKPiRPA,

b) Gmina Czaplinek.